

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.003.01.2020

Prof. dr hab. Marek Masnyk
Rektor Uniwersytetu Opolskiego
Uniwersytet Opolski
pl. Kopernika 11a
45-040 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/023 - Kształcenie cudzoziemców na polskich uczelniach

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Opolski, pl. Kopernika 11a, 45-040 Opole ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Marek Masnyk, Rektor Uniwersytetu Opolskiego, od 1 września 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Szacowanie możliwości kształcenia cudzoziemców 2. Prowadzenie rekrutacji na studia oraz kształcenie cudzoziemców 3. Planowanie i finansowanie kształcenia cudzoziemców 4. Współpraca właściwych podmiotów na rzecz wspierania kształcenia cudzoziemców
Okres objęty kontrolą	2017-2020 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Jarosław Pałęga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/29/2020 z 11 maja 2020 r. 2. Przemysław Sparczyński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/30/2020 z 11 maja 2020 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: Uniwersytet lub Uczelnia.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Senat i Rektor Uniwersytetu dysponowali bieżącymi informacjami dotyczącymi liczby kształconych na uczelni cudzoziemców. W latach 2017-2020 podejmowane były działania na rzecz promocji zagranicznej oferty dydaktycznej uczelni oraz szacowane były koszty związane z kształceniem cudzoziemców. Wprawdzie Senat uczelni ustalał warunki i tryb prowadzenia rekrutacji na wszystkie kierunki studiów, uwzględniając zasady rekrutacji cudzoziemców, to jednak stwierdzono przypadki przyjęcia cudzoziemców niezgodnie z wymaganiami wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa i regulacji wewnętrznych uczelni. Nieprawidłowości dotyczyły braku przeprowadzania egzaminów ze znajomości języka polskiego oraz zaniechania egzekwowania dowodów ubezpieczenia na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków na okres kształcenia w Polsce.

Decyzje Rektora Uniwersytetu o podejmowaniu i odbywaniu studiów przez cudzoziemców - były wydawane na podstawie jednoznacznie określonych kryteriów, które podane zostały do publicznej wiadomości. Uniwersytet Opolski w latach objętych kontrolą, prawidłowo realizował i rozliczał projekty finansowane z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej⁴. Prawidłowo pobierano od cudzoziemców opłaty, wypłacano stypendia, a także zwalniano studentów z opłat.

Uniwersytet Opolski nie sporządzał spójnych z obowiązującą Strategią rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015-2020⁵ planów działalności związanych z kształceniem cudzoziemców, a sama Strategia nie zawierała elementów, umożliwiających pełną ocenę rezultatów i założonych efektów. Nie wypłynęło to jednak negatywnie na działalność jednostki w obszarze objętym niniejszą kontrolą.

W trakcie kształcenia uwzględniano umiejętności językowe cudzoziemców, którzy uzyskiwali wymaganą liczbę punktów ECTS⁶ podczas realizacji programu studiów, właściwych dla danego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. W latach 2017-2020 Uniwersytet współpracował z przedstawicielami organów administracji rządowej oraz innymi uczelniami, co miało wpływ na prawidłowe określenie potrzeb i celów kształcenia cudzoziemców.

Wprawdzie dane zamieszczone w Systemie informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym – POLon⁷, w odniesieniu do zbadanych cudzoziemców, były kompletne, to jednak w 2017 r. - Rektor nie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego wykazu i danych dotyczących przyjęcia na studia cudzoziemców oraz niepodjęcia kształcenia przez cudzoziemców lub skreślenia ich z listy studentów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Szacowanie możliwości kształcenia cudzoziemców

Opis stanu faktycznego

Rektor i Senat Uniwersytetu dysponowali informacją o liczbie studentów rozpoczynających, podejmujących i odbywających kształcenie w poszczególnych latach akademickich, w tym na poszczególnych poziomach i kierunkach studiów.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: NAWA.

⁵ Dalej: Strategia.

⁶ European Credit Transfer System - Europejski System Transferu Punktów będący częścią programu Socrates – Erasmus, dalej ECTS.

⁷ Dalej: System POLon.

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Z danych zawartych w sprawozdaniach GUS⁹ korzystali również inni pracownicy, w tym Kwestor¹⁰. W latach akademickich 2016/2017 – 2019/2020 łączna liczba studentów wyniosła 34 043, a ich kształcenie odbywało się na 79 kierunkach studiów¹¹, z których 15 uruchomiono w roku akademickim 2019/2020¹². Liczba studentów zagranicznych w tych latach wyniosła natomiast 2 769 (na 63 kierunkach studiów¹³).

W roku akademickim 2019/2020 liczba studentów (ogółem) w odniesieniu do roku 2016/2017 zmalała o 11,9%, a studentów cudzoziemców wzrosła o 28,7%.

Najwięcej studentów w roku 2016/2017 kształciło się na kierunku: pedagogika (1 605), prawo (894), psychologia (641), ekonomia (627), administracja (498), a w 2019/2020 na kierunku pedagogika (848), prawo (660), psychologia (601), ekonomia (395), english philology (393). W roku 2016/2017 cudzoziemcy wybierali najczęściej takie kierunki jak: politologia (83), stosunki międzynarodowe (64), filologia (53), informatyka (51), ekonomia (37), logistyka (37), a w 2019/2020 politologia (70), stosunki międzynarodowe (59), english in public communication (66) oraz informatyka (60).

Na studiach I stopnia w roku akademickim 2016/2017 studiowało łącznie 4 490 studentów, w tym 404 studentów cudzoziemców, natomiast w roku 2019/2020 – 4 424 studentów, w tym 515 obcokrajowców.

Na studiach II stopnia w roku akademickim 2016/2017 studiowało łącznie 2 339 studentów, w tym 147 studentów cudzoziemców, a w roku 2019/2020 – 1 589 osób, w tym 205 cudzoziemców.

Na studiach III stopnia w roku akademickim 2016/2017 kształciło się łącznie 581 studentów, w tym 17 studentów cudzoziemców, a w 2019/2020 – 313 studentów, w tym 13 studentów cudzoziemców.

Liczba osób podejmujących kształcenie w roku akademickim 2016/2017 wyniosła 3 064 (w tym 270 cudzoziemców), natomiast łączna liczba studentów kończących kształcenie – 2 871 (w tym 72 cudzoziemców). W roku 2019/2020 liczba osób podejmujących kształcenie wyniosła 3 092 (309 cudzoziemców), a liczba studentów kończących kształcenie – 1 937 (148 cudzoziemców).

(akta kontroli str. 17, 295-329, 461-510, 2007)

W latach 2017-2020 Kwestor Uniwersytetu Opolskiego szacował koszty kształcenia studentów cudzoziemców, dla potrzeb ustalania podstawy wysokości opłat za odbywanie studiów, w tym studiów doktoranckich. Analizowano również wpływy z opłat za kształcenie w poszczególnych latach akademickich, jednak bez wyszczególniania wpływów od studentów z zagranicy.

(akta kontroli str. 1034-1044, 1692-1700)

⁹ S-10 Sprawozdanie o studiach dziennych, wieczorowych, zaocznych, eksternistycznych; S-11 Sprawozdanie o pomocy materialnej dla studentów; S-12 Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych, kształceniu specjalistycznym, osobach ubiegających się o stopień doktora oraz zatrudnieniu w uczelniach kościelnych.

¹⁰ Zgodnie z regulaminem organizacyjnym, do zadań Kwestora należało, m.in., analizowanie wykorzystania środków finansowych będących w dyspozycji Uczelni oraz prowadzenie gospodarki finansowej Uczelni zgodnie z obowiązującymi przepisami.

¹¹ W roku akademickim 2016/2017 – 9124 studentów kształciło się na 47 kierunkach, w 2017/2018 – 8739 studentów kształciło się na 55 kierunkach, w 2018/2019 – 8130 studentów kształciło się na 63 kierunkach, a w roku 2019/2020 – 8041 studentów kształciło się na 75 kierunkach.

¹² Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, Design i komunikacja społeczna, Logopedia z językiem polskim jako obcym, Game studies, Język angielski w turystyce, English Philology – Teacher Training Programme, Germanistic-Lehramt, Filologia romańska od podstaw, Filologia francuska, Język czeski w sektorze usług, Języki obce w służbie publicznej, Nutribiochemia, Farmacja, Edytorstwo.

¹³ W roku akademickim 2016/2017 – 592 studentów kształciło się na 38 kierunkach, w 2017/2018 – 684 studentów kształciło się na 47 kierunkach, w 2018/2019 – 731 studentów kształciło się na 50 kierunkach, a w roku 2019/2020 – 762 studentów kształciło się na 54 kierunkach.

W strukturze Uniwersytetu Opolskiego funkcjonowało *Centrum Partnerstwo Wschodnie*, którego głównym kierunkiem działalności było zacieśnianie współpracy z Armenią, Azerbejdżanem, Białorusią, Gruzją, Mołdawią i Ukrainą oraz państwami byłych republik radzieckich. Podejmowane działania polegały, m.in., na promocji Uczelni za granicą, wsparciu podczas rekrutacji cudzoziemców, realizacji projektów na rzecz międzynarodowej wymiany kadry naukowej oraz na obsłudze studentów zagranicznych (od kandydata do absolwenta). W celu poprawy znajomości języka polskiego wśród cudzoziemców rokrocznie realizowano również projekt pn. *Letnia Szkoła Języka Polskiego*.

(akta kontroli str. 428-441, 1682-1689)

Do zadań Działu ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą należała m.in. realizacja programów międzynarodowych i stypendiów zagranicznych, przygotowywanie umów o współpracy między Uniwersytetem Opolskim a uczelniami i instytucjami zagranicznymi, koordynowanie działań związanych z przyjazdem studentów zagranicznych, administrowanie programem ERASMUS oraz koordynowanie i obsługa wymiany międzynarodowej. W ramach współpracy z zagranicą przedstawiciele Uniwersytetu Opolskiego uczestniczyli m.in. w Targach Europejskiego Szkolnictwa Wyższego w Indonezji (w dniach 8-13 listopada 2018 r.), uruchomiono kurs języka angielskiego mający przygotować słuchaczy do podjęcia studiów w języku angielskim, organizowano Środkowoeuropejski Tydzień Międzynarodowy dla pracowników z zagranicznych partnerskich instytucji oraz Szkołę Letnią Języka Angielskiego umożliwiającą przygotowanie do egzaminu Cambridge (FCE). Zorganizowano również wiele konferencji i spotkań integracyjnych, w tym pn. *Introducing Cultures*.

(akta kontroli str. 25, 46, 345-427)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Organy Uniwersytetu Opolskiego posiadały bieżące informacje dotyczące liczby kształconych na uczelni cudzoziemców, a także szacowały potrzeby i koszty związane z kształceniem cudzoziemców. Podejmowane były również działania mające na celu wspieranie studiujących cudzoziemców oraz na rzecz promocji oferty dydaktycznej Uniwersytetu Opolskiego za granicą.

OBSZAR

2. Prowadzenie rekrutacji na studia oraz kształcenie cudzoziemców

Opis stanu
faktycznego

2.1. Warunki i tryb prowadzenia rekrutacji na kolejne lata akademickie, na wszystkie kierunki studiów, określone zostały w uchwałach Senatu UO¹⁴. Przewidziano w nich rejestrację kandydatów za pośrednictwem strony internetowej, a także wskazano m.in. termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz wykaz dokumentów wymaganych od kandydata, w tym dla cudzoziemców. W odniesieniu do cudzoziemców komisje wydziałowe i kierunkowe zobowiązane były, m.in., do przeprowadzenia egzaminu z języka polskiego. Uchwały te podawane były do publicznej wiadomości, w terminie wynikającym z art. 70 ust. 1 z ustawy z dnia

¹⁴ Uchwała nr 111/2012-2016 z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia na Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2016/2017, uchwała nr 14/2016-2020 z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie zmiany uchwały nr 163/2012-2016 z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia na Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2017/2018, uchwała nr 86/2016-2020 z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr 46/2016-2020 z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia na Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2018/2019, uchwała nr 134/2016-2020 z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr 112/2016-2020 z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia na Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2019/2020.

27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym¹⁵ oraz art. 169 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹⁶ (tj. odpowiednio do 30 czerwca i 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, w którym miała odbyć się rekrutacja).

(akta kontroli str. 54-294, 1987-1989)

2.2. Badanie dokumentacji postępowania rekrutacyjnego 28 losowo wybranych studentów cudzoziemców wykazało, że osoby te przyjmowane były zgodnie z zasadami określonymi przez Senat Uniwersytetu Opolskiego, z wyjątkiem przeprowadzania egzaminów ze znajomości języka polskiego oraz egzekwowania dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków. Ustalenia te szczegółowo opisane zostały w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 515-520)

2.3. W latach 2017-2020, na zasadach wynikających z ww. uchwał Senatu¹⁷, Rektor wydawał decyzje dotyczące podejmowania i odbywania studiów przez cudzoziemców. W 2017 r. 221 studentów cudzoziemców podjęło kształcenie na podstawie wydanej przez Rektora decyzji, a w latach 2018-2019 odpowiednio 220 i 211 studentów. Wydanie takich decyzji wiązało się z poniesieniem kosztów wynagrodzenia sekretarzy komisji rekrutacyjnych, które w latach 2017-2019 wyniosły corocznie 4,6 tys. zł. Wszystkie decyzje zawierały elementy wymagane przepisami o postępowaniu administracyjnym i zostały wydane po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego w sposób przewidziany w uchwałach Senatu.

(akta kontroli str. 332, 515-520, 669-678, 1446)

2.4. Spośród 28 losowo wybranych studentów cudzoziemców¹⁸, w przypadku 21 osób językiem wykładowym był język polski, a dla pozostałych język angielski. Znajomość języka polskiego weryfikowana była przez komisję rekrutacyjną podczas przeprowadzonego egzaminu (13 przypadków) lub wynikała z przedłożonego certyfikatu znajomości języka polskiego (1), świadectwa szkoły średniej, w której jednym z przedmiotów był język polski (1) oraz świadectwa ukończenia Społecznej Szkoły Polskiej w Baranowiczach (1). W pozostałych pięciu przypadkach nie stwierdzono dokumentów potwierdzających przeprowadzenie egzaminu ze znajomości języka polskiego, jak też stosownych certyfikatów lub świadectw, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Siedmiu studentów kształciło się na studiach II stopnia w ramach realizowanego przez Uniwersytet Opolski programu Europa Master. Poziom biegłości językowej tych osób weryfikowany był przez uczelnię partnerską, w której kandydat składał wniosek o przyjęcie na studia.

(akta kontroli str. 339, 515-520)

Uniwersytet zapewniał możliwość nauki w języku obcym na 11 kierunkach w roku akademickim 2017/2018, 9 kierunkach w roku 2018/2019 oraz 13 kierunkach w roku 2019/2020. Studia prowadzone były w języku angielskim, niemieckim oraz rosyjskim. Stopień znajomości języka wśród kadry naukowej weryfikowany był podczas wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej na etapie uruchamiania nowych kierunków. Prorektor ds. kształcenia studentów wyjaśniła, że wszystkie zajęcia były

¹⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2183 ze zm., dalej: Prawo o szkolnictwie wyższym.

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 85, dalej: Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

¹⁷ W okresie objętym kontrolą nie zostały określone dodatkowe, szczegółowe zasady i kryteria wydawania decyzji przez Rektora.

¹⁸ Ośmiu, którzy rozpoczęli kształcenie na studiach I stopnia w roku 2017/2018, siedmiu, którzy rozpoczęli kształcenie na studiach II stopnia oraz czterech, którzy rozpoczęli kształcenie na studiach I stopnia w roku 2018/2019; siedmiu, którzy rozpoczęli kształcenie na studiach I stopnia oraz dwóch, którzy rozpoczęli kształcenie na studiach II stopnia w roku 2019/2020.

regularnie hospitowane, w tym w zakresie formy przekazu w języku obcym. Ponadto pracownicy dziekanatów doskonalili znajomość języka angielskiego w trakcie kursów organizowanych w ramach Zintegrowanego Programu Rozwoju Uniwersytetu Opolskiego.

(akta kontroli str. 525-530, 629-650)

2.5. Na podstawie dokumentacji losowo wybranych 28 studentów cudzoziemców kształcących się na kierunku politologii I i II stopnia, stosunkach międzynarodowych I i II stopnia, dziennikarstwie i komunikacji społecznej I stopnia oraz Public Relations II stopnia stwierdzono, że Uczelnia umożliwiała cudzoziemcom realizującym kształcenie zdobywanie punktów ECTS w liczbie przypisanej do zajęć na określonym kierunku, poziomie i profilu. W przypadku studiów I stopnia przypisano 180 punktów ECTS, a w przypadku studiów drugiego stopnia 90 punktów ECTS, co było zgodne z art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz art. 164a ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

(akta kontroli str. 525-520, 1648-1664)

2.6. W latach 2017-2020 Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadziła ewaluację na 13 kierunkach¹⁹, na których kształcili się również cudzoziemcy.

(akta kontroli str. 1301-1441)

Pomimo wydawania pozytywnych ocen programowych w zakresie podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, to w przypadku niektórych kierunków ww. Komisja wydawała zalecenia.

Dotyczyły one: 1/ wprowadzenia lektoratu języka angielskiego do programu studiów II stopnia na kierunku matematyka oraz opracowania systemu motywacyjnego dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w języku angielskim; 2/ organizacji zajęć dla obcokrajowców, z uwagi na brak regularnej oferty dydaktycznej w języku angielskim na kierunku informatyka²⁰; 3/ przygotowania pełnej wersji językowej angielskiej strony www Wydziału i Instytutu Fizyki oraz zmieszczenia pełnej informacji dla studentów zagranicznych uczestniczących w programach mobilności o programie kształcenia w języku angielskim na kierunku fizyka; 4/ wprowadzenia wymagania osiągnięcia opanowania języka obcego nowożytnego na poziomie B2+ oraz umożliwienia uczestniczenia w lektoratach na różnych poziomach na kierunku teologii.

(akta kontroli str. 1325-1326, 1331, 1392, 1425)

W związku z tymi zaleceniami, Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki Uniwersytetu, w dniu 19 września 2019 r. podjęła uchwałę w sprawie zmian w programach studiów na kierunku matematyka II stopnia oraz informatyka II stopnia obowiązujących od 2019/2020, wprowadzając przedmiot Lektorat języka angielskiego B2+. Ponadto zarządzeniem nr 38/2019 Rektora z dnia 11 września 2019 r. ustalono przelicznik godziny obliczeniowej na potrzeby rozliczania pensum, w przypadku prowadzenia zajęć w języku obcym.

(akta kontroli str. 2008-2032)

2.7. Na Uniwersytecie funkcjonował Uczelniany System Doskonalenia Jakości Kształcenia, który obejmował wszystkich studentów, w tym cudzoziemców. W ramach tego systemu wprowadzono m.in. procedurę monitorowania karier zawodowych absolwentów, procedurę oceny jakości kształcenia dokonywaną przez absolwentów oraz procedurę oceny wewnętrznego systemu doskonalenia jakości

¹⁹ Politologii, fizyki, matematyki, informatyki, psychologii, pracy społecznej, fizyki, administracji, stosunków międzynarodowych, socjologii, teologii, socjologii oraz English philology.

²⁰ W opinii zespołu oceniającego praktyka polegająca na kierowaniu studentów cudzoziemców na zajęcia przygotowane dla studentów polskich, które były częściowo realizowane w języku angielskim, powinna być zmieniona.

kształcenia. Prowadzono był również monitoring karier zawodowych absolwentów, przede wszystkim z wykorzystaniem dobrowolnej ankietyzacji przeprowadzanej w języku polskim i angielskim przez Akademickie Centrum Karier Uniwersytetu. W ramach prowadzonych badań mierzona była również mobilność po zakończeniu studiów – w tym wyjazdy za granicę. Badania w zakresie karier zawodowych absolwentów przewidziano w trzech cyklach, tj. rok, trzy lata i pięć lat po zakończeniu studiów. W prowadzonych badaniach zwracano uwagę m.in. na dalszą karierę edukacyjną oraz powody kontynuowania nauki poza Uniwersytetem, jak też na sytuację absolwentów na rynku pracy, w tym w zakresie rodzaju zatrudnienia, wielkości pracodawcy, stopnia przydatności nabytych w trakcie studiów umiejętności oraz poziomu satysfakcji z pracy. Raporty obejmujące jedynie cudzoziemców nie były opracowywane, z uwagi na mały udział takich osób w próbach badawczych, jednak niektóre z pytań ankietowych wskazywały na narodowość osoby objętej badaniem (np. skąd ankietowany przeniósł się na studia do Opola). Z przeprowadzonych badań ankietowych wynikało, m.in., że większość studentów przyjeżdżała z województwa opolskiego lub województw ościennych. Po zakończeniu nauki ok. 60% absolwentów pozostawała na terenie województwa opolskiego, ponad 30% studentów decydowało się na podjęcie kolejnych studiów na Uniwersytecie, a ok. 18% do dalszego kształcenia wybrało inną uczelnię. 88% osób uczestniczących w ankiecie wskazywało, że są zatrudnieni. Monitorowanie losów zawodowych studentów z innych krajów odbywało się również w związku z realizacją projektów stażowych, w tym w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, pn. Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Opolskiego²¹ (*Stażysta z doświadczeniem – staże dla studentów Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Opolskiego; Studenci specjaliści WPiA Uniwersytetu Opolskiego; Stażysta z kompetencjami – staże dla studentów Wydziału Przyrodniczo-Technicznego Uniwersytetu Opolskiego*²²). W przypadku kierunku *Master of Liberal Arts*, realizacja projektu podlega monitorowaniu co trzy miesiące, a jego absolwenci będą objęci I fazą monitoringu losu absolwentów.

(akta kontroli str. 530-531, 609-610, 1528, 1672-1681)

Na podstawie dokumentacji dotyczącej 15 losowo wybranych studentów cudzoziemców pobierających stypendia w latach akademickich 2017/2018 – 2019/2020 stwierdzono, że 13 z nich kontynuowało naukę, jeden ukończył studia w terminie (czerwiec 2019 r.), a jeden został skreślony z listy studentów (osoba ta rozpoczęła naukę na innym kierunku).

(akta kontroli str. 514)

W latach akademickich 2017/2018 – 2019/2020 liczba studentów cudzoziemców pobierających stypendia wynosiła odpowiednio 139²³, 165²⁴ i 106²⁵. Łączna wysokość pobranych stypendiów wyniosła w tych latach odpowiednio 828,0 tys. zł, 1 230,8 tys. zł oraz 360,2 tys. zł. Spośród osób pobierających stypendia, z listy studentów ww. latach akademickich skreślonych zostało odpowiednio 20, 22 i 8 osób, a odpowiednio 20, 33 i 2 osoby ukończyły studia w przewidywanym terminie. Głównymi przyczynami skreślenia studentów była rezygnacja ze studiów oraz brak uzyskania zaliczenia semestru lub roku w wymaganym terminie.

(akta kontroli str. 511-513, 531)

²¹ <http://zintegrowany.inkubator.uni.opole.pl/o-projekcie/>

²² <http://stazeuo.uni.opole.pl/>

²³ Z tego 119 na studiach I stopnia, 16 na studiach II stopnia i cztery na studiach magisterskich pięcioletnich.

²⁴ Z tego 142 na studiach I stopnia, 20 na studiach II stopnia i trzy na studiach magisterskich pięcioletnich.

²⁵ Z tego 87 na studiach I stopnia, 13 na studiach II stopnia i sześć na studiach magisterskich pięcioletnich.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Przyjęcie na studia cudzoziemców niezgodnie z wymaganiami wynikającymi z obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych²⁶ oraz uchwał Senatu Uniwersytetu.

W myśl § 2 ust. 1 pkt 1-3 ww. rozporządzenia cudzoziemcy mogli być przyjmowani na studia, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1-3, prowadzone w języku polskim, jeżeli: 1/ ukończą roczny kurs przygotowawczy do podjęcia nauki w języku polskim w jednostkach wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego; 2/ posiadają certyfikat znajomości języka polskiego wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego; 3/ uzyskają potwierdzenie uczelni przyjmującej, że ich przygotowanie oraz stopień znajomości języka polskiego pozwalają na podjęcie studiów w języku polskim.

Ponadto zgodnie z rozdziałem I pkt 7 tiret 6 załącznika nr 1 do uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 163/2012-2016 z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2017/2018 oraz rozdziałem I pkt 7 tiret 6 załącznika nr 1 do uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 112/2012-2016 z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2019/2020 do zadań komisji wydziałowych i kierunkowych należało m.in. przeprowadzanie egzaminów z języka polskiego dla cudzoziemców.

(akta kontroli str. 56, 95, 217, 258)

Ponadto, w świetle § 1 ust. 2 pkt 3 ww. rozporządzenia cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia, jeżeli m.in. posiadają polisę ubezpieczeniową na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków na okres kształcenia w Polsce albo Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego lub przystąpią do ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia niezwłocznie po rozpoczęciu kształcenia. W myśl natomiast § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie podejmowania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych²⁷ cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia, jeśli: 1/ posiadają polisę ubezpieczenia zdrowotnego lub Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego na dany rok akademicki – w przypadku studiów, albo na okres szkolenia lub uczestniczenia w badaniach naukowych lub pracach rozwojowych lub 2/ są objęci powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych²⁸ lub 3/ posiadają potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W wyniku badania dokumentacji 21 losowo wybranych studentów cudzoziemców, w przypadku siedmiu osób²⁹ stwierdzono brak dokumentów potwierdzających posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego, a w przypadku 14 studentów, których językiem wykładowym był język polski stwierdzono, że w odniesieniu do sześciu

²⁶ Dz. U. z 2016 r., poz. 1501 obowiązującego do 1 stycznia 2018 r.

²⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1125.

²⁸ Dz. U. z 2017 r., poz. 1938, ze zm.

²⁹ O numerach albumu [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429, ze zm.) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie przypisanych studentom numerów albumów. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

osób³⁰ podczas rekrutacji nie przeprowadzono egzaminu ze znajomości języka polskiego.

(akta kontroli str. 515-520)

Przewodniczący Komisji Rekrutacyjnej oraz Prorektor ds. kształcenia studentów wyjaśnili, że studentom tym polskie placówki konsularne wydały roczne wizy na pobyt w Polsce w celu odbywania studiów. Warunkiem otrzymania takiej wizy jest wykupienie polisy ubezpieczeniowej. W związku z tym Komisja Rekrutacyjna nie włączała do teczki kandydata kserokopii polisy. Ponadto stwierdzili, że rekrutacja prowadzona była w dwóch lwowskich szkołach z polskim językiem wykładowym (Szkoła Średnia nr 10 im św. Marii Magdaleny we Lwowie, Szkoła nr 24 im. Marii Konopnickiej) oraz szkole polskiej Stowarzyszenia im. Juliana Lublińskiego w Nowogrodzie Wołyńskim (Polska Szkołka Sobotnia im. J. Jakubowskiej). W wymienionych szkołach Instytut organizuje Olimpiadę Wiedzy o Polsce i Unii Europejskiej pod patronatem Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie i Uniwersytetu Opolskiego. Jednym z podstawowych kryteriów w ramach olimpiady jest znajomość języka polskiego stwierdzana przez członków komisji rekrutacyjnej na podstawie egzaminu pisemnego i ustnego. Wskazani cudzoziemcy spełniali przynajmniej jeden z wymienionych warunków, a ponadto byli posiadaczami Karty Polaka. Uzyskanie tego statusu warunkowane jest między innymi stwierdzeniem znajomości języka polskiego przez odpowiednie organy konsularne. Biorąc powyższe pod uwagę, komisja rekrutacyjna uznawała w każdym przypadku znajomość języka przez kandydata bez przeprowadzania egzaminu.

(akta kontroli str. 524-525, 655-656)

NIK nie podziela stanowiska przedstawionego w powyższych wyjaśnieniach. Objęta szczegółowym badaniem NIK dokumentacja nie zawierała dokumentów potwierdzających spełnienie warunków rekrutacji w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, o których mowa w przywołanych powyżej przepisach. Według NIK, przedłożenie dokumentów potwierdzających posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego w postępowaniu w sprawie wydania wizy krajowej, na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach³¹ nie jest jednoznaczne z potwierdzeniem spełniania tego warunku w postępowaniu rekrutacyjnym. Należy także wskazać, że z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 września 2016 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów³² obowiązującego do dnia 1 października 2018 r. wynikał obowiązek przechowywania wszelkich dokumentów wymaganych od kandydata na studia, w tym dokumentów potwierdzających spełnienie wymogów dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym na zasadach określonych w obowiązujących przepisach. Ponadto zauważyć należy, że przyjęte przez Senat Uniwersytetu Opolskiego uchwały w sprawie zasad rekrutacji nie wskazywały innego niż przeprowadzenie egzaminu sposobu sprawdzenia stopnia znajomości języka polskiego, a w aktach osobowych tych osób nie stwierdzono dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 1) lub pkt 2) ww. rozporządzenia z dnia 12 października 2006 r.

³⁰ O numerach albumu [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429, ze zm.) i art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE.L 119.1 z 4 maja 2016 r.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie przypisanych studentom numerów albumów. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej.

³¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 35.

³² Dz. U., poz. 1554.

Senat Uniwersytetu Opolskiego ustalał warunki i tryb prowadzenia rekrutacji na wszystkie kierunki studiów uwzględniając zasady rekrutacji cudzoziemców. Stwierdzono jednak przypadki przyjmowania na studia cudzoziemców z naruszeniem tych zasad, tj. bez przeprowadzenia egzaminu ze znajomości języka polskiego oraz pomimo braku potwierdzenia posiadania ubezpieczenia na wypadek choroby lub następstw nieszczęśliwych wypadków. Decyzje Rektora Uniwersytetu dotyczące podejmowania i odbywania studiów przez cudzoziemców były wydawane zgodnie z uchwałami Senatu, a trakcie kształcenia uwzględniano umiejętności językowe cudzoziemców, którzy uzyskiwali wymaganą liczbę punktów ECTS.

Opis stanu
faktycznego

3. Planowanie i finansowanie kształcenia cudzoziemców

3.1. Uniwersytet Opolski nie dysponował udokumentowaną diagnozą potrzeb w zakresie kształcenia cudzoziemców.

Prorektor ds. kształcenia i studentów, wyjaśniła m.in., że: *Uniwersytet nie dokumentował diagnozy potrzeb w zakresie kształcenia cudzoziemców z wyjątkiem sporządzenia danych³³ nt. kształcenia cudzoziemców w latach 2010-2015. Diagnoza potrzeb Uczelni, opierała się w dużej mierze na ówczesnie dostępnych krajowych diagnozach: sytuacji szkolnictwa wyższego opracowanej przez EY/IBnGR³⁴ (listopad 2019) oraz Bilans Kapitału Ludzkiego (2013) (...). Jako uczelnia publiczna Uniwersytet Opolski brał pod uwagę sygnalizowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oczekiwania w zakresie kierunków zmian szkolnictwa wyższego, wprowadzając stosowne zapisy w swojej strategii. Wymóg umiędzynarodowienia, mocno eksponowany w tym okresie przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wskazywał konieczność uwzględnienia go w dokumencie strategicznym uczelni, (...). Potrzeby uczelni w zakresie umiędzynarodowienia dydaktyki stanowiły przedmiot dyskusji kierownictwa UO, m.in. w trakcie dwudniowego seminarium, które odbyło się w dniach 13 i 14 czerwca 2014 r., z tego co mi wiadomo analizy były również prowadzone przez Sekcję ds. Międzynarodowych Programów Studiów oraz Centrum Partnerstwa Wschodniego, jednakże na chwilę obecną nie zachowała się w związku z powyższym żadna dokumentacja.*

(akta kontroli str. 793, 1985, 1986)

3.2. Senat Uniwersytetu Opolskiego uchwałą nr 89/2012-2016 z dnia 29 stycznia 2015 r., przyjął dokument pn. Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015-2020. W Strategii uwzględniono kwestie umiędzynarodowienia, poprzez wskazanie na zróżnicowaną ofertę edukacyjną, która udostępniana jest studentom z całego świata. W Strategii sformułowano m.in. cele operacyjne i działania, związane z kształceniem cudzoziemców, tj. 1.6. – *Ugruntowanie oraz promowanie statusu Uniwersytetu Opolskiego jako naukowo-badawczego zaplecza dla miasta i regionu*³⁵, 2.3. – *Wzbogacenie dydaktyki o innowacyjne formy nawiązujące do wyzwań globalizacji*³⁶, 3.1. – *Rozwój międzynarodowej współpracy Uniwersytetu Opolskiego*³⁷.

³³ Tabela nr 1 – Liczba cudzoziemców z poszczególnych krajów, kształcących się w UO w latach 2010-2015.

³⁴ Ernst & Young oraz Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową.

³⁵ Zadania: 1.6.6. – Utworzenie Centrum Badań Transgranicznych, 1.6.7. – Wsparcie inicjatywy niemiecko-polsko-ukraińskiej w siedzibie w Dąbrowie.

³⁶ Zadania: 2.3.1. – Tworzenie trójstronnych oraz dwustronnych studiów międzynarodowych z uczelniami partnerskimi oraz z wykorzystaniem istniejących umów regionalnych, 2.3.2. – Zwiększenie na Uniwersytecie Opolskim liczby zajęć w języku angielskim, 2.3.3. – Tworzenie międzynarodowych szkół letnich.

³⁷ Zadania: 3.1.1. – Intensyfikacja współpracy z partnerami, z którymi już zostały zawarte umowy, 3.1.2. – Pozyskanie nowych partnerów w oparciu o własne kontakty uczelni, umowy regionu oraz Aglomerację Opolską, 3.1.3. – Wzmocnienie i rozwój działalności Centrum Partnerstwa Wschodniego oraz innych podobnych działających na rzecz współpracy międzynarodowej, 3.1.4. – Intensyfikacja wykorzystania przez pracowników i studentów możliwości Erasmus+, 3.1.5. – Doskonalenie stron internetowych Uniwersytetu w językach obcych zgodnie z potrzebami odbiorców.

(akta kontroli str. 695-712)

W Strategii dla sformułowanych celów operacyjnych i działań, związanych z kształceniem cudzoziemców, nie określono m.in. ich rezultatów, mierników sposobu ich osiągnięcia, założonych efektów, sposobów realizacji założonych celów oraz ram czasowych, w których założone cele miały być zrealizowane. Prorektor ds. kształcenia i studentów wyjaśniła, że *zgodnie z założeniami Strategii, wartości te miały zostać określone w kartach strategicznych projektów częściowych, jednakże z jej wiedzy wynikało, że ostatecznie karty te nie zostały wprowadzone (...) cele strategiczne, zdefiniowane w dokumencie podstawowym, stały się podstawą działań podejmowanych przez jednostki UO dla ich realizacji, a czas objęty strategią wyznaczał ramy czasowe uzyskania założonych celów.*

(akta kontroli str. 789, 1985)

3.3. W okresie objętym kontrolą, Uniwersytet Opolski nie dysponował odrębnymi od Strategii planami działań/działalności uczelni związanych z kształceniem cudzoziemców. Prorektor ds. kształcenia i studentów wyjaśniła, że: *w latach objętych kontrolą na Uniwersytecie Opolskim, nie sporządzano planów działań/działalności uwzględniających kwestie związane z kształceniem cudzoziemców. Monitorowanie liczby cudzoziemców kształconych w UO prowadzone było w sposób systematyczny, przede wszystkim na poziomie Wydziałów i stanowiło podstawę podejmowania działań wspomagających procesy rekrutacyjne oraz utrzymanie studentów obcokrajowców w procesie kształcenia.*

(akta kontroli str. 1986)

3.4. W okresie objętym kontrolą Uniwersytet Opolski planował i realizował projekty i przedsięwzięcia związane z kształceniem cudzoziemców. Uczelnia realizowała takie projekty, jak:

1/ Biuro Wspierania Integracji – Etap II, na jego realizację do 30 września 2017 r. poniesiono wydatki w kwocie 71,5 tys. zł (zaplanowano 208,9 tys. zł), a od 1 października 2017 r. – 14,1 tys. zł (196,2 tys. zł);

2/ Razem dla integracji, na jego realizację w 2018 r. wydatkowano 103,7 zł (plan 375,3 tys. zł), w 2019 r. – 211,6 tys. zł (361,8 tys. zł), a w 2020 r. – 45,4 tys. zł (367,9 tys. zł);

3/ Programy stażowe dla studentów Instytutu Politologii, w 2018 r. wydatkowano 825,7 tys. zł (plan 920,7 tys. zł), a w 2019 r. – 446,5 tys. zł (444,6 tys. zł);

4/ Welcome to UO, w 2019 r. wydatkowano 104,7 tys. zł (plan 105,9 tys. zł), w 2020 r. – 3,8 tys. zł (9 tys. zł);

5/ Młodzi zawodowcy – programy stażowe dla studentów Wydziału Filologicznego UO, na ten cel w 2018 r. wydatkowano 579,6 tys. zł (plan 798,2 tys. zł), a w 2019 r. – 784,6 tys. zł (817,8 tys. zł);

6/ Rozwój specjalistycznych kadr dla biznesu w Opolu, w 2018 r. wydatkowano 1011 tys. zł (plan 1 651,1 tys. zł), w 2019 r. – 127,1 tys. zł (1 651,1 tys. zł), a w 2020 r. – 149,7 tys. zł (1 651,1 tys. zł);

7/ Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu, w 2018 r. wydatkowano 99,8 tys. zł (plan 162,6 tys. zł), w 2019 r. – 105,3 tys. zł (117,1 tys. zł), a w 2020 r. – 7,8 tys. zł (52,8 tys. zł);

8/ Paleobiologia. Umiejędzynarodowienie specjalności magisterskiej na kierunku studiów Biologia w Samodzielnej Katedrze Biosystematyki Wydziału Przyrodniczo-Technicznego, 2017 r. wydatkowano 160,1 tys. zł (plan 511,4 tys. zł), 2018 r. – 149 tys. zł (511,4 tys. zł), a 2019 r. – 22 tys. zł (348,4 tys. zł).

W kontrolowanym okresie Uniwersytet Opolski realizował również inne³⁸ działania i przedsięwzięcia związane z kształceniem cudzoziemców, o charakterze integracyjnym oraz edukacyjnym.

(akta kontroli str. 713-750)

3.5. W latach objętych kontrolą w Uniwersytecie Opolskim, nie dokumentowano diagnozy potrzeb związanych z realizacją działań w związku z kształceniem cudzoziemców. Prorektor ds. kształcenia i studentów wyjaśniła, że *na Uczelni nie wypracowano praktyki dokumentowania diagnozy potrzeb związanych z realizacją działań (...) niemniej jednak diagnoza potrzeb w powyższym zakresie jest dokonywana corocznie, najpierw na poziomie wydziałów, a w drugim etapie w ramach Senackiej komisji ds. kształcenia. Analizy dotyczyły przede wszystkim poszerzenia oferty edukacyjnej skierowanej do międzynarodowego środowiska, poprzez rozpoznanie krajowych i międzynarodowych usług edukacyjnych, analizy potencjału kadrowego oraz m.in. określenia „luk edukacyjnych”.*

(akta kontroli str. 1986)

Na podstawie celowego doboru próby, szczegółową kontrolą objęto dwa projekty realizowane przez Uniwersytet Opolski: 1/ International Alumni Club³⁹, 2/ Welcome to UO⁴⁰ w ramach Programu Welcome to Poland. Celem⁴¹ projektu International Alumni, było nawiązanie długotrwałej współpracy z zagranicznymi absolwentami Uniwersytetu Opolskiego, stworzenie warunków sprzyjających wykorzystaniu ich wiedzy i doświadczenia w procesie edukacji i rozwoju kariery zawodowej. Wartość projektu wynosiła 100 000 zł, a projekt realizowany miał być od 1 listopada 2019 r. do 30 września 2020 r. Do umowy o realizację projektu, zawarto aneks z dnia 13 maja 2020 r.⁴², na podstawie którego zmieniono termin realizacji projektu (do dnia 30 kwietnia 2021 r.). Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, Uniwersytet Opolski nie ponosił wydatków związanych z realizacją tego projektu. Celem głównym projektu Welcome to UO, było natomiast zwiększenie popularyzacji studiów zagranicznych poprzez stworzenie systemów rekrutacyjnych dla cudzoziemców i poprawę zarządzania. Głównym typem działań podejmowanych w projekcie było wsparcie szkoleniowe kadry dydaktycznej, naukowej i administracyjnej. Przewidziano w nim również cztery poddziałania⁴³. Decyzją Dyrektora NAWA z dnia 31 października 2018 r.⁴⁴, przyznane zostały Uczelni środki finansowe na realizację projektu, w maksymalnej wysokości 114 878,31 zł. Projekt realizowany był w okresie od 5 listopada 2018 r. do 31 marca 2020 r., a całkowite wydatki wyniosły 108 519,64 zł. Uniwersytet zgodnie z załącznikiem nr 4b do umowy, złożył raport końcowy z realizacji projektu. W wyniku realizacji projektu osiągnięto założone cele oraz wykonano dodatkowe działania, polegające na

³⁸ 1/ Summer University, w 2018 r. – 88,2 tys. zł (plan 108,4 tys. zł), 2019 r. – 135,6 tys. zł (169,4 tys. zł); 2/ Letnia Szkoła Języka i Kultury Polski, w 2018 r. – 51 tys. zł (52,7 tys. zł), 2019 r. – 32 tys. zł (42,4 tys. zł); 3/ Egzaminacje certyfikowane z języka polskiego, w 2018 r. – 78,8 tys. zł (80,1 tys. zł), 2019 r. – 153,7 tys. zł (167,2 tys. zł), 2020 r. – 45 tys. zł (612,4 tys. zł) oraz w 2019 r. – Research Theory and Methods – 11,6 tys. zł (16,5 tys. zł).

³⁹ Umowa nr PPI/AL/2018/1/00008 z dnia 10 maja 2019 r., zawarta pomiędzy Uniwersytetem Opolskim, a Narodową Agencją Wymiany Akademickiej z siedzibą w Warszawie.

⁴⁰ Umowa nr PPI/WTP/2018/1/00040/U/001 z dnia 12 grudnia 2018 r., zawarta pomiędzy Uniwersytetem Opolskim a Narodową Agencją Wymiany Akademickiej w Warszawie.

⁴¹ Dla realizacji celu projektu zaplanowano m.in. zadania, polegające na: 1/ opracowaniu bazy absolwentów zagranicznych, 2/ organizacji zjazdu zagranicznych absolwentów UO, 3/ organizacji prelekcji i warsztatów dla studentów UO, przeprowadzonych przez zagranicznych absolwentów, 4/ stworzeniu treści multimedialnych prezentujących historię i karierę zagranicznych absolwentów, 5/ opracowanie i druk obcojęzycznych materiałów promocyjnych.

⁴² Nr PPI/IAL/2018/1/00008/A/001.

⁴³ 1/ Przygotowanie organizacyjne uczelni do obsługi studentów i kadry z zagranicy, 2/ Rozwijanie działań związanych z internacjonalizacją w domu, 3/ Kształtowanie postaw otwartości i tolerancji w środowisku; kadry dydaktycznej, naukowej i administracyjnej, 4/ organizacja miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej tzw. Welcome Centre.

⁴⁴ Nr PPI/WTP/2018/1/00040/DEC/1.

przygotowaniu organizacyjnym uczelni do obsługi studentów i kadry z zagranicy oraz rozwijaniu działań związanych z internacjonalizacją w domu⁴⁵.

(akta kontroli str. 937-1024, 1701-1839, 1960-1982)

3.6. W latach 2017-2020 (do 31 marca 2020 r.) na Uniwersytecie Opolskim, kształciło się łącznie 2 769 cudzoziemców. Na działania związane z ich kształceniem w tym okresie wydatki ze środków publicznych wyniosły łącznie 7 555 tys. zł (w tym w 2017 r. ze środków budżetu państwa 651 tys. zł, a z opłat edukacyjnych 1 038 tys. zł, w 2018 r. odpowiednio 783 tys. zł i 1 348 tys. zł, w 2019 r. 1 162 tys. zł i 1 776 tys. zł, a do 31 marca 2020 r. – 399 tys. zł i 400 tys. zł).

(akta kontroli str. 752)

3.7. Beneficjentami wydatków na działania związane z kształceniem cudzoziemców w okresie od 2017 r. do 31 marca 2020 r., byli studenci studiów I, II i III stopnia, studenci jednolitych studiów magisterskich oraz słuchacze studiów podyplomowych. Jak wskazano powyżej, łączne wydatki związane z kształceniem cudzoziemców wyniosły 7 557 tys. zł, w tym odpowiednio dla: studentów I stopnia, łącznie 5 051 tys. zł (w 2017 r. 1 152 tys. zł, 2018 r. 1 414 tys. zł, 2019 r. 1 945 tys. zł, a do 31 marca 2020 r. 540 tys. zł); studentów II stopnia 2 018 tys. zł (w 2017 r. 419 tys. zł, 2018 r. 576 tys. zł, 2019 r. 808 tys. zł, a do 31 marca 2020 r. 215 tys. zł), studentów III stopnia 181 tys. zł (w 2017 r. 48 tys. zł, 2018 r. 47 tys. zł, 2019 r. 72 tys. zł, a do 31 marca 2020 r. 14 tys. zł); studentów jednolitych studiów magisterskich 305 tys. zł (w 2017 r. 68 tys. zł, 2018 r. 93 tys. zł, 2019 r. 113 tys. zł, a do 31 marca 2020 r. 30 tys. zł); słuchaczy studiów podyplomowych – 2 tys. zł w 2018 r.

(akta kontroli str. 753)

3.8. W ramach projektów związanych z kształceniem cudzoziemców finansowanych przez NAWA Uniwersytet realizował umowę ramową nr PPS/UCZ/2018/1/00045/U/00001 z 10 stycznia 2019 r.⁴⁶, która obejmowała: 1/ Program Stypendialny dla Polonii – dla studentów I, II i III stopnia, 2/ Program Stypendialny im. Stefana Banacha – dla studentów, 3/ Program Stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza – dla studentów, 4/ Indywidualne stypendia – dla studentów, 5/ Współpracę bilateralną/umowa międzynarodowa – dla studentów, naukowców i doktorantów, 6/ Indywidualne stypendia w zakresie języka polskiego – dla studentów, 7/ Kurs przygotowawczy do studiów I i II stopnia w Polsce – dla studentów, 8/ Program CEEPUS III – dla studentów, doktorantów i pracowników naukowych. Szczegółowym badaniem objęto wypłatę stypendiów w ramach Programu stypendialnego im Stefana Banacha dla pięciu studentów⁴⁷ w roku akademickim 2019/2020. W okresie od listopada 2019 r. do czerwca 2020 r. wypłacono łącznie 91 tys. zł (kwoty indywidualnych stypendiów, były zgodne z określonymi w pkt 6.2.3. Regulaminu programu stypendialnego). Rozliczenie otrzymanych zaliczek odbywało się na podstawie wystawionych przez Uczelnię not księgowych, a wypłata stypendiów następowała na podstawie list wypłat. Uniwersytet, zgodnie z zapisami umowy, przekazywał NAWA raporty semestralne, które obejmowały rozliczenie otrzymanych zaliczek i wypłaconych stypendiów.

(akta kontroli str. 827-936)

⁴⁵ W ramach działań zrealizowano zadania: trzy szkolenia dla pracowników mających kontakt ze studentami zagranicznymi, 10 indywidualnych szkoleń językowych, tłumaczenie dokumentów na język angielski, 30 tabliczek administracyjnych w języku angielskim, zakup licencji do dwóch baz bibliotecznych: EBSCO eBook Academic Collection i SAGE Reserche Methods, spotkania w ramach „International weekends”, trzy wydarzenia „Smaki świata”.

⁴⁶ Do umowy w dniu 21 listopada 2019 r. zawarty został aneks nr 1.

⁴⁷ Dwóch (pierwszy rok), trzech (drugi rok) studiów II stopnia.

3.9. Rektor Uniwersytetu Opolskiego, na lata akademickie 2016/2017 – 2019/2020, każdorazowo określał planowane koszty kształcenia⁴⁸. Wysokość przychodów z tytułu opłat wnoszonych przez cudzoziemców w latach objętych kontrolą wyniosła łącznie 5 804,9 tys. zł, z czego w latach akademickich 2016/2017 – 1 162,9 tys. zł (semestr letni – 567,8 tys. zł, zimowy – 595,1 tys. zł), 2017/2018 – 1 484,2 tys. zł (letni – 714,3, zimowy – 769,9), 2018/2019 – 1 572,9 tys. zł (letni – 738,6, zimowy – 834,4), a 2019/2020 – 1 584,9 tys. zł (letni – 680,4, zimowy 904,4).

Prawidłowość pobierania opłat za studia prowadzone w języku polskim dla cudzoziemców, zweryfikowano na próbie 15 studentów dobranych losowo, po pięciu z każdego objętego kontrolą roku akademickiego⁴⁹. W wyniku kontroli ustalono, że opłaty od cudzoziemców zostały pobrane w prawidłowej wysokości i były zgodne z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi⁵⁰, a także zgodnie z § 17 i 18 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. oraz § 13 ust. 1 – 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 czerwca 2018 r.

(akta kontroli str. 1037, 1041, 1146-1244, 1694)

3.10. W latach 2017-2020 Rektor Uniwersytetu wydawał decyzje o zwolnieniu cudzoziemców z opłat. Łącznie w tym okresie wydano 723 decyzje dla 705 studentów na kwotę 2 315 tys. zł, odpowiednio w 2017 r. 397 decyzji na kwotę 1 347,9 tys. zł, w 2018 r. – 209 (682,6 tys. zł), 2019 r. – 84 (248 tys. zł), a 2020 r. – 25 (36,4 tys. zł). Szczegółowe badanie przeprowadzone na próbie 15 studentów dobranych losowo, po pięciu z każdego objętego kontrolą roku akademickiego⁵¹ wykazało, że wszystkie decyzje przyznające zwolnienie z opłat za studia wydawane były na podstawie umotywowanych wniosków⁵², po przeprowadzeniu postępowania zgodnie z przepisami § 19 ww. rozporządzenia z 12 października 2006 r. oraz § 12 ww. rozporządzenia z 5 czerwca 2018 r., a także w oparciu o kryteria wynikające z przepisów wewnętrznych Uniwersytetu⁵³.

(akta kontroli str. 775, 1245-1299)

3.11. W latach 2017-2020 na Uniwersytecie wypłacono ogółem 40 152,3 tys. zł stypendiów, w tym 3 647,4 tys. zł dla cudzoziemców. W 2017 r. cudzoziemcom przyznano 150 stypendiów socjalnych, 15 Rektora Uniwersytetu za wyniki w nauce i 9 innych⁵⁴, na łączną kwotę 859,9 tys. zł, w 2018 r. – odpowiednio 178, 13, 6 (na kwotę 1 162,9 tys. zł), w 2019 r. – 151, 20, 3 (1 194,1 tys. zł), a w 2020 r. – 109, 14, 5 (430,5 tys. zł). Prawidłowość przyznawania stypendiów socjalnych zbadano na próbie 15 studentów dobranych losowo, po pięciu z każdego objętego kontrolą roku akademickiego⁵⁵. W wyniku kontroli ustalono, że stypendia zostały wypłacone

⁴⁸ Lata akademickie: 2016/2017 – 1 160 EUR, 2017/2018 – 4,9 tys. zł, 2019/2020 – 5,3 tys. zł.

⁴⁹ 2017/2018; 2018/2019; 2019/2020.

⁵⁰ Zarządzenie nr 28/2013 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 24 maja 2013 r. w sprawie wysokości opłat za usługi dydaktyczne oraz terminy ich pobierania w Uniwersytecie Opolskim, zmieniane Zarządzeniami Rektora Opolskiego nr 12/2016 z dnia 25 kwietnia 2016 r., 57/206 z dnia 15 grudnia 2016 r., 69/2017 z dnia 15 grudnia 2017 r., 5/2018 z dnia 15 lutego 2018 r. Zarządzenie nr 18/2019 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne oraz inne opłaty pobierane przez Uniwersytet Opolski.

⁵¹ 2017/2018; 2018/2019; 2019/2020.

⁵² We wszystkich skontrolowanych przypadkach studenci powoływali się na trudną sytuację materialną.

⁵³ Zarządzenie nr 49/2020 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie warunków i trybu zwalniania z opłat za usługi edukacyjne i inne opłaty pobierane przez Uniwersytet Opolski, Uchwała nr 26/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 23 marca 2017 r. w sprawie zasad pobierania i zwalniania z opłat od cudzoziemców za kształcenie na studiach i usługi edukacyjne świadczone przez Uniwersytet Opolski, zmieniana uchwałą nr 61/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 września 2017 r.

⁵⁴ Stypendia dla osób z niepełnosprawnościami i zapomogi.

⁵⁵ 2017/2018; 2018/2019; 2019/2020.

zgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi⁵⁶, na umotywowany wniosek studenta i w prawidłowej wysokości.

(akta kontroli str. 1082-1145, 1948-1959)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Uniwersytet Opolski w latach objętych kontrolą, prawidłowo realizował i rozliczał projekty finansowane przez NAWA, związane z kształceniem cudzoziemców. Prawidłowo pobierano też od cudzoziemców opłaty oraz wypłacano stypendia i zwalniano studentów z opłat. Najwyższa Izba Kontroli zauważa jednak, że działania związane z kształceniem cudzoziemców nie były oparte na udokumentowanej diagnozie, brak było również spójnych z obowiązującą Strategią planów działań. W Strategii dla sformułowanych celów operacyjnych i zadań, związanych z kształceniem cudzoziemców, nie określono m.in.: ich rezultatów, mierników sposobu ich osiągnięcia, założonych efektów, sposobów realizacji założonych celów oraz ram czasowych, w których założone cele miały być zrealizowane.

4. Współpraca właściwych podmiotów na rzecz wspierania kształcenia cudzoziemców

Opis stanu
faktycznego

4.1. Uniwersytet współpracował z innymi uczelniami na rzecz kształcenia cudzoziemców na polskich uczelniach. Działania takie były podejmowane m.in. w ramach Uniwersyteckiej Komisji Kształcenia, która została powołana przez Konferencję Rektorów Uniwersytetów Polskich w dniu 10 czerwca 2016 r. Komisja ta stanowiła platformę wymiany doświadczeń oraz przedstawiania wniosków w zakresie bieżącej działalności dydaktycznej, funkcjonowania studiów (szkół) doktoranckich, uznawania efektów uczenia się oraz walidacji osiągnięć w zakresie edukacji pozaformalnej i nieformalnej państwowych uczelni wyższych.

W wyniku współpracy z uczelniami zagranicznymi w ramach kierunku politologia uruchomiono program Europa Master⁵⁷. Program był trójstronnym programem bezpłatnych studiów magisterskich w zakresie integracji europejskiej realizowanym i administrowanym wspólnie (na podstawie umowy o współpracy) pomiędzy Uniwersytetem Johanna Gutenberga w Moguncji w Niemczech, Uniwersytetem Burgundzkim w Dijon we Francji oraz Uniwersytetem Opolskim. Zgodnie z programem studiów Europa Master pierwszy semestr studiów realizowany był na Uniwersytecie Opolskim, drugi semestr na Uniwersytecie Johanna Gutenberga, a trzeci semestr na Uniwersytecie Burgundzkim. Czwarty i ostatni semestr poświęcono na obowiązkowy staż, pisanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu końcowego. W tym ostatnim semestrze uniwersytety krajowe odpowiedzialne miały być za swoich uczestników. Za zgodą trzech współpracujących partnerów uczestnicy mogą wybrać jeden z trzech uniwersytetów partnerskich, w którym będą pisali prace magisterskie i podchodzili do egzaminu końcowego. Po pomyślnym ukończeniu programu studiów i zdaniu egzaminów, łącznie z zatwierdzeniem pracy magisterskiej i zdaniem egzaminu końcowego na odpowiednim uniwersytecie krajowym, uczestnicy powinni otrzymać stopnie/tytuły magistra każdego z uczestniczących w programie uniwersytetów.

⁵⁶ Zarządzenie nr 48/2017 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 września 2017 r., w sprawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Opolskiego, zmienione Zarządzeniem nr 46/2018 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 6 września 2018 r., Zarządzenie nr 41/2019 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 24 września 2019 r. w sprawie Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu Opolskiego.

⁵⁷ Umowa z dnia 16 października 2016 r. <http://politologia.uni.opole.pl/europa-master/>

Współpracowano również z Wojewodą Opolskim oraz Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w Opolu, w wyniku czego realizowano m.in. projekt Razem dla integracji współfinansowany z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Wartość projektu wynosiła 499,9 tys. zł, z tego wkład własny 125 tys. zł. Utworzono również nowe kierunki studiów, tj. Paleobiologia oraz Master of Liberal Arts. Projekt pn. „Paleobiologia. Umiejdzynarodowienie specjalności magisterskiej na kierunku studiów Biologia w Samodzielnej Katedrze Biosystematyki Wydziału Przyrodniczo-Technicznego Uniwersytetu Opolskiego” współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Wartość projektu wynosiła 639,2 tys. zł, z tego wkład własny 19,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 333-340, 531, 739-747, 1990-1998, 2033-2215)

4.2. Na Uniwersytecie Opolskim nie wypracowano standardów w zakresie przepływu informacji pomiędzy Uczelnią a innymi podmiotami. Informacje dotyczące współpracy przekazywane były podczas spotkań z przedstawicielami podmiotów współpracujących, rozmów telefonicznych oraz drogą elektroniczną. Ponadto szczególne zasady przepływu informacji uregulowane były w zawieranych przez Uczelnię umowach o dofinansowanie, dotyczących realizacji poszczególnych projektów.

(akta kontroli str. 532, 2033-2215)

4.3. W 2017 roku Rektor nie informował Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o przyjęciu na studia cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym⁵⁸ oraz niepodjęciu kształcenia przez cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3⁵⁹ ustawy, lub skreśleniu ich z listy studentów, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 2 i 4 tej ustawy oraz niepodjęciu kształcenia przez cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 ustawy, co opisano w dalszej części wystąpienia. W latach 2017-2020 informowano natomiast Komendanta Placówki Straży Granicznej w Opolu o liczbie cudzoziemców studiujących na Uniwersytecie oraz o liczbie studentów skreślonych (pismem z dnia 20 stycznia 2017 r., 8 stycznia 2018 r., 5 kwietnia 2018 r., 17 i 22 stycznia 2019 r. oraz 9 stycznia 2020 r.).

(akta kontroli str. 679-690, 1665-1668)

Od 1 stycznia 2018 r. ww. informacje, w tym o przypadkach skreślenia cudzoziemców z listy studentów przekazywane były za pośrednictwem Systemu POLon. Badanie danych zawartych w tym systemie, w odniesieniu do 21 losowo wybranych studentów cudzoziemców wykazało, że dane te były kompletne i obejmowały: 1/ imiona i nazwisko; 2/ numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało; 3/ obywatelstwo; 4/ nazwę państwa urodzenia; 5/ informacje o przyjęciu na studia i ich odbywaniu; 6/ informacje o posiadaniu Karty Polaka; 7/ rok urodzenia; 8/ płeć; 9/ miejscowość, w której zamieszkiwał student przed rozpoczęciem studiów; 10/ liczbę punktów ECTS uzyskanych przez studenta na studiach na każdym kierunku, poziomie i profilu; 11/ liczbę punktów ECTS, która w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się została zaliczona studentowi do danego programu studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu; 12/ rodzaj przyznanych świadczeń; 13/ datę rozpoczęcia studiów, albo datę skreślenia z listy studentów.

(akta kontroli str. 1665-1668)

⁵⁸ Cudzoziemcy przyjęci na studia na podstawie: 1) umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, na zasadach określonych w tych umowach, 2) na podstawie decyzji rektora.

⁵⁹ Cudzoziemcy przyjęci na studia na podstawie: 1) umów międzynarodowych, na zasadach określonych w tych umowach;

2) umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, na zasadach określonych w tych umowach; 3) decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego lub odpowiedniego ministra wskazanego w art. 33 ust. 2; 4) decyzji rektora uczelni.

4.4. W 2017 r. Rektor nie przekazał Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykazu cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 i 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym⁶⁰, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.
(akta kontroli str. 1665-1668)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 2017 r. Rektor nie informował Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o przyjęciu na studia cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 2 i 4 tej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym⁶¹ oraz niepodjęciu kształcenia przez cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3⁶² ustawy, lub skreśleniu ich z listy studentów, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 2 i 4 tej ustawy oraz niepodjęciu kształcenia przez cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 tej samej ustawy. Nie przekazał również wykazu cudzoziemców, o których mowa w art. 43 ust. 3 i 4⁶³, sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., ze wskazaniem osób posiadających Kartę Polaka lub spełniających wymagania określone w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji⁶⁴, które zawierają: imię i nazwisko cudzoziemca, państwo zamieszkania, kierunek i rok studiów lub inny rodzaj kształcenia oraz jednostkę organizacyjną uczelni, w której cudzoziemiec odbywa kształcenie, a także warunki finansowe kształcenia. W świetle art. 43 ust. 6b ww. ustawy, wykaz powinien być przekazany do 15 stycznia 2017 r.

Prorektor ds. kształcenia studentów wyjaśniła, że od 2016 roku wszelkie informacje dotyczące studentów i tzw. toku studiów są dokumentowane w systemie POLon.

(akta kontroli str. 1665-1671)

NIK nie podziela stanowiska przedstawionego w przywołanych wyjaśnieniach. Zdaniem NIK przekazywanie danych do systemu POLon nie zwalniało z obowiązku przekazywania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ww. danych oraz wykazu. Wprawdzie zgodnie z art. 34a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym⁶⁵ minister właściwy do spraw prowadził System Informacji o Szkolnictwie Wyższym w ramach Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym "POLon", to jednak nie obejmował on informacji o przyjęciu na studia cudzoziemców i niepodjęciu kształcenia przez cudzoziemców, informacji o posiadaniu Karty Polaka oraz informacji o spełnieniu wymagań określonych art. 5 ust. 1-3 ww. ustawy o repatriacji.

OCENA CZĄSTKOWA

Uniwersytet Opolski współpracował z przedstawicielami organów administracji rządowych, uczelni i innych jednostek samorządu terytorialnego w sposób pozwalający prawidłowo określić potrzeby i cele dotyczące kształcenia cudzoziemców. Wprawdzie dane w systemie POLon w odniesieniu do zbadanych cudzoziemców były kompletne, to jednak w 2017 roku nie przekazywano ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego wykazu i danych dotyczących przyjęcia

⁶⁰ W brzmieniu do 31 grudnia 2017 r.

⁶¹ Cudzoziemcy przyjęci na studia na podstawie: 1) umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, na zasadach określonych w tych umowach, 2) na podstawie decyzji rektora.

⁶² Cudzoziemcy przyjęci na studia na podstawie: 1) umów międzynarodowych, na zasadach określonych w tych umowach; 2) umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, na zasadach określonych w tych umowach; 3) decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego lub odpowiedniego ministra wskazanego w art. 33 ust. 2; 4) decyzji rektora uczelni.

⁶³ Cudzoziemcy podejmujący kształcenie na podstawie: 1) umów międzynarodowych, na zasadach określonych w tych umowach; 2) umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, na zasadach określonych w tych umowach; 3) decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego lub odpowiedniego ministra wskazanego w art. 33 ust. 2; 4) decyzji rektora uczelni oraz cudzoziemcy podejmujący kształcenie: jako stypendyści strony polskiej, na zasadach odpłatności, bez odpłatności i świadczeń stypendialnych; jako stypendyści strony wysyłającej, bez ponoszenia opłat za naukę; jako stypendyści uczelni.

⁶⁴ Dz. U. z 2019 r., poz. 1472

⁶⁵ W brzmieniu do 31 grudnia 2017 r.

na studia cudzoziemców oraz niepodjęcia kształcenia przez cudzoziemców lub skreślenia ich z listy studentów.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

Podjęcie skutecznych działań mających na celu przyjmowanie studentów z zachowaniem zasad określonych w uchwałach Senatu Uniwersytetu Opolskiego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 17 lipca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

Kontrolerzy
Przemysław Sparczyński
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis